

Stichting Voedselbank Stichtse Vecht

ARBO BELEIDSPLAN

November 2014

Stichting Voedselbank Stichtse Vecht
Correspondentieadres: Valkenkamp 776, 3607 MZ Maarsse
Telefoon: 06-30613429
E-mail: secretariaat@voedselbankstichtsevecht.nl
Website: www.voedselbankstichtsevecht.nl
KvK Midden-Nederland: 55872654
Rabobank: 1389.13.536

1. Algemeen en achtergrond

Met advies en ondersteuning van **Gilde Stichtse Vecht** is dit ARBO Beleidsplan en ARBO Handboek tot stand gekomen. Bij de uitwerking van het ARBO Beleidsplan Stichting Voedselbank Stichtse Vecht is rekening gehouden met het wettelijk kader van de ARBO-wetgeving. Doordat de vrijwilligers in beginsel niet onder de ARBO-wetgeving vallen, hebben organisaties en vrijwilligers meer eigen verantwoordelijkheid voor goede arbeidsomstandigheden. Dit betekent dat onderling goede afspraken gemaakt moeten worden om het vrijwilligerswerk zodanig te organiseren dat de risico's voor veiligheid en de gezondheid tot het uiterste beperkt worden. Op basis van de wettelijke eisen en het gebruik maken van de ARBO checklist voor vrijwilligers is de inventarisatie uitgevoerd.

De aandacht voor de arbeidsomstandigheden binnen de organisaties mag niet eenmalig zijn en niet naar de achtergrond verdwijnen. Een goede manier om dit te voorkomen is het opstellen van een ARBO Beleidsplan.

Tijdens onze voorbereidingen en uitwerkingen van het ARBO beleid bij Voedselbank Stichtse Vecht bleek dat de er een goede organisatiestructuur en invulling hiervan aanwezig is. Er is nu al, wel informeel, aandacht voor veilig en gezond werken. De nog jonge organisatie heeft reeds veel aspecten goed geregeld, zoals: een uitgebreid Huishoudelijk Reglement met de nodige bijlagen en Voedselbank Stichtse Vecht ontving recent een certificaat van Voedselbanken Nederland (op basis van de eisen van de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) in het kader van waarborging voedselveiligheid. Dit is een goede basis om een ARBO Beleidsplan op te stellen.

2. Concept voorstel Gilde Stichtse Vecht m.b.t. ARBO Beleid Voedselbank Stichtse Vecht

2.1 Uitgangspunten

Het bestuur van Stichting Voedselbank Stichtse Vecht heeft bij het vaststellen van een samenhangend en actueel ARBO beleid en uitvoering hiervan zich laten leiden door de volgende uitgangspunten:

- het belang van een ongestoorde voortgang van het werk van de voedselbank;
- de wettelijke vereisten zoals deze zijn opgenomen in de ARBO-wet, ARBO-besluit gericht op vrijwilligerswerk;
- de zorg voor de veiligheid en gezondheid van de vrijwilligers, de dienstverleners en bezoekers/ deelnemers;
- de aspecten veiligheid, gezondheid en welzijn zoveel mogelijk inbedden in de huidige organisatie structuur waarbij de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de arbeidsomstandigheden ligt bij het bestuur en de vrijwilligers;
- Centraal is gesteld "**de organisatie Voedselbank Stichtse Vecht en de ARBO aspecten**"

2.2 Hoofddoelstellingen

Het bestuur van Stichting Voedselbank Stichtse Vecht streeft naar goede werkomstandigheden voor haar vrijwilligers. Het ARBO beleid van de stichting is gericht op waarborging van de veiligheid en gezondheid van de vrijwilligers. Om dit te bereiken zijn noodzakelijke/gewenste instructie of documenten opgesteld. In de periodieke stuurgroepvergaderingen worden ARBO aspecten volgens een vast agendapunt besproken met de vrijwilligers, is er een ARBO-coördinator aangesteld om te waarborgen dat de nodige maatregelen worden genomen en zal door controles het ARBO beleid actueel gehouden worden.

Hiermede wordt het ARBO beleid breed in de organisatie uitgezet en wordt tevens bereikt dat goede en veilige werkomstandigheden een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van het bestuur en de vrijwilligers. Op grond van de inventarisatie ARBO aspecten is specifiek voor Voedselbank Stichtse Vecht in vier deelgebieden de "de organisatie en de ARBO aspecten" uitgewerkt. Zie hiervoor de bijlage. Hierbij zijn de ARBO aspecten opgenomen die in de huidige situatie van toepassing zijn. Indien er in deze situatie wijzigingen komen, worden de genoemde ARBO aspecten, zoals aangegeven in de bijlage, opnieuw beoordeeld worden.

Voedselbank Stichtse Vecht heeft deze ARBO aspecten, die in de huidige situatie van toepassing zijn, nader uitgewerkt en vertaald naar de organisatie. Zie hiervoor het ARBO Handboek Voedselbank Stichtse Vecht dat te vinden is na de bijlage bij dit Beleidsplan (pagina 5).

BIJLAGE BIJ HET ARBO BELEIDSPLAN

ARBO aspecten Stichting Voedselbank Stichtse Vecht

Onderwerpen voor aanpak ARBO aspecten

Er zijn vier deelgebieden binnen de organisatie aangegeven waarbij onderwerpen voor aanpak zijn aangegeven. De hoofdlijn is "**de organisatie en de ARBO aspecten**".

Verwijzing in Handboek
indien van toepassing

I. Opstellen instructies/documenten

- Toepassing beschermingsmiddelen
- Brandmelders zie: huisvesting
- Telefoonlijst extern -
- Telefoonlijst intern -
- Lijst van EHBO-ers -
- Lijst met BHV-ers -
- Vluchtroutes aangeven zie: huisvesting
- Deugdelijke uitrusting -
- Logboek onveilige situaties zie: huisvesting

II. Agenda/bespreekpunten in stuurgroep overleg

- Voorlichting vrijwilligersrisico's -
- Toepassen beschermingsmiddelen -
- Bijzondere groepen taal/cultuur zie: C
- Omgang ongewenst gedrag zie: C
- Ongevallen registratie zie: A,B en C
- Mentale belasting / nazorg -
- Omgaan met agressie zie: C
- Bijzondere regels zwangere vrouwen /jongeren -

III. Bestuurstaken

- Benoemen verantwoordelijk persoon ARBO zaken zie: algemeen
- Tillen van meer dan 25 kg voorkomen zie: A
- Onderhoud technisch apparaat/noodsituaties zie: huisvesting
- Brandbeveiliging, nooduitgangen e.d.
- (overleg gemeente/verhuurder) zie: huisvesting
- Onderhoud gebouw (overleg gemeente/verhuurder) zie: huisvesting

IV. ARBO coördinator

- Uitvoering ARBO beleid zie: algemeen
- Periodieke controle ARBO aspecten
- (volgens checklist) zie: algemeen
- Veilig, gezond en welzijn in de werkomgeving. zie: A, B en C
- Werken op hoogte (voor zover van toepassing) -
- Fysieke belasting zie: A
- Risico gehoorbeschadiging -

Stichting Voedselbank Stichtse Vecht

ARBO HANDBOEK

November 2014

ALGEMEEN

Stichting Voedselbank Stichtse Vecht (hierna aangeduid met VBSV) heeft een tweetal statutaire doelstellingen, die kort samengevat als volgt luiden:

- het verstrekken van voedselpakketten aan mensen (hierna te noemen: deelnemers) die daarvoor in aanmerking komen;
- het zoveel mogelijk tegengaan van verspilling van voedselproducten.

Het Dagelijks bestuur (DB) van VBSV (bestaande uit voorzitter, secretaris en penningmeester) is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en weet zich daarbij gesteund door 9 stuurgroepleden en een groot - variërend aantal - vrijwilligers.

De operationele activiteiten vinden plaats onder de verantwoordelijkheid van een vijftal afdelingen, waarbij de werkerterreinen als volgt zijn verdeeld:

- Vrijwilligers;
- Logistiek;
- Inzameling goederen;
- Aanmelding en screenen;
- PR, Fondsenwerving, Acties.

Elke stuurgroepafdeling (m.u.v. Vrijwilligers) bestaat uit 2 stuurgroepleden. Voor de werkzaamheden van de diverse stuurgroepleden wordt verwezen naar de daartoe opgestelde functiebeschrijvingen in het Huishoudelijk Reglement.

Bij de vrijwilligers wordt een onderscheid gemaakt in "vaste" en "actie" vrijwilligers. De vaste vrijwilliger heeft een vrijwilligersovereenkomst getekend en is ingedeeld bij één (of meerdere) afdeling(en). Alle vrijwilligers zijn geregistreerd op een door het secretariaat bijgehouden "vrijwilligersoverzicht". Deze registratie heeft tot gevolg dat elke vrijwilliger is verzekerd via een polis die daartoe door Stichting Welzijn Stichtse Vecht is afgesloten. Deze verzekering geldt overigens evenzeer voor zowel de leden van het Dagelijks bestuur als de stuurgroepleden, aangezien ook deze medewerkers "vrijwilliger" zijn.

Uit de verantwoordelijkheid van het DB voor de dagelijkse gang van zaken vloeit ook voort de verantwoordelijkheid regels op te stellen en voorwaarden te creëren die tot doel hebben om voor zowel deelnemers als vrijwilligers een zo veilig mogelijke omgeving te creëren. Daartoe is besloten om in samenwerking met het Gilde Stichtse Vecht te komen tot de opstelling van een ARBO handboek, waarin deze regels en voorwaarden zijn vastgelegd.

ARBO COÖRDINATOR

In deze functie is tot nader order benoemd: T. Stoop (bestuurslid/penningmeester).

VERTROUWENSPERSONEN

De stuurgroepleden, waaronder een vrijwilliger valt, gelden als vertrouwenspersoon voor de betreffende vrijwilliger.

HUISVESTING

VBSV maakt gebruik van locaties in Maarsen, Breukelen en Loenen. Op de locaties in Breukelen en Loenen worden alleen de deelnemers pakketten uitgegeven gedurende een periode van ongeveer 2 uur per week. Op de locatie in Maarsen vindt naast deze uitgifte ook de goederen ontvangst en –opslag plaats.

- **Locatie Maarsen (adres: Bloemstede 3)**

Dit betreft een voormalig schoolgebouw in eigendom van de gemeente Stichtse Vecht. Onderhoud vanuit de gemeente vindt slechts op minimale basis plaats. In dat verband wordt het noodzakelijk geacht dat VBSV, in het kader van veiligheid van zowel medewerkers als deelnemers, bepaalde taken zelf uitvoert. De ARBO coördinator heeft in dit verband de volgende taken:

- ✓ hij ziet toe op het verzorgen en onderhouden van duidelijke bewegwijzering richting (nood)uitgang(en), alsmede het vrijmaken en –houden van de (vlucht)routes naar de nooduitgangen;
- hij ziet toe op het regelmatig checken van de juiste werking en het tijdige onderhoud van de in het gebouw aanwezige veiligheidsapparatuur zoals:
 - brandslang(en);
 - brandblusapparaten;
 - rookmelders

Van deze controle wordt een vastlegging gemaakt. Deze vastlegging is als bijlage bij dit Handboek gevoegd.

- **Locatie Breukelen (adres: Kerkplein 18)**

Dit betreft het Bonifatiushuis, eigendom van de protestantse wijkgemeente Pieterskerk te Breukelen. Dit pand betreft een multifunctioneel gebouw dat regelmatig wordt verhuurd. VBSV maakt gratis gebruik van dit gebouw. Dit gebruik beperkt zich tot een tweetal uren op de vrijdagmiddagen, waarbij slechts de uitgifte van deelnemerspakketten plaatsvindt. Vrijwilligers van VBSV dienen zich zelf op de hoogte te stellen van de aanwezigheid en plaats van de brandblussers, -slangen, EHBO kist en telefoon. Veiligheidsvoorzieningen in het pand zijn de verantwoordelijkheid van de eigenaar en op dit punt worden verder geen activiteiten van VBSV nodig geacht.

- **Locatie Loenen (adres: Dorpstraat 11)**

Dit betreft de consistorie van de Gereformeerde Kerk in Loenen. Deze ruimte wordt gratis aan VBSV ter beschikking gesteld. Het gebruik beperkt zich tot een tweetal uren op de vrijdagmiddagen, waarbij slechts de uitgifte van deelnemerspakketten plaatsvindt. De inrichting van de ruimte is geschied onder toepassing van de plaatselijk geldende (brandweer)voorschriften. Vrijwilligers van VBSV dienen zich zelf op de hoogte te stellen van de aanwezigheid en plaats van de brandblussers, -slangen, EHBO kist en telefoon. Veiligheidsvoorzieningen zijn de verantwoordelijkheid van de eigenaar en op dit punt worden verdere activiteiten van VBSV niet nodig geacht.

WERKZAAMHEDEN/ACTIVITEITEN

De activiteiten van de vrijwilligers vallen onder te verdelen in:

- het ophalen van voedselproducten:
 - bij (vaste) leveranciers;
 - tijdens (winkel) inzamelingsacties
- het afleveren van de aangeboden producten op de locatie in Maarssen;
- het sorteren en inruimen in stellingkasten van de ingezamelde producten op de locatie in Maarssen;
- het vullen van de deelnemerskratten op de locatie in Maarssen;
- het vervoer van de deelnemerskratten naar Breukelen en Loenen;
- het uitgeven van de deelnemerskratten op de drie locaties.

Bij analyse is duidelijk geworden dat de risicoterrainen die bij de activiteiten van vrijwilligers een rol (kunnen) spelen uitsluitend liggen op het vlak van:

- A.** fysieke belasting;
- B.** gebruikte arbeidsmiddelen;
- C.** cultuurverschillen.

A. Fysieke belasting

Nadrukkelijk geldt voor vrijwilligers dat het maximaal te tillen gewicht is bepaald op 25 kg. In het geval dat dit maximum wordt overschreden wordt de vrijwilliger geacht de hulp van één of meerdere vrijwilligers in te roepen. Let wel: deze regel geldt niet als gebod of verbod, maar is een nadrukkelijk advies van het DB teneinde zoveel als mogelijk overbelasting van de vrijwilliger(s) te voorkomen. De vrijwilliger zelf wordt geacht hiermee om te gaan op een zodanige wijze dat schade aan de persoon en goederen zoveel mogelijk wordt voorkomen. Met name geldt hier een waarschuwing voor het gebruik van de blauwe 60 liter kratten, die vrij gemakkelijk het maximum toelaatbare gewicht kunnen overschrijden.

In alle gevallen geldt dat de zware/zwaardere kratten zoveel mogelijk onder in de stellingkasten worden opgeborgen.

Indien in het kader van voornoemde fysieke belasting sprake is van (bijna) incidenten wordt van vrijwilligers verwacht dat hiervan melding wordt gemaakt bij (één van) zijn/haar stuurgroepleden. Tijdens stuurgroepvergaderingen wordt een vast agendapunt ingeruimd waarbij melding wordt gemaakt van dergelijke (bijna) incidenten, zo nodig en zo mogelijk een vervolgactie ten gevolge hebbend. Van de melding dan dergelijke kwesties tijdens de stuurgroepvergaderingen wordt aantekening gehouden (zie bijlage), tenminste weergevend de aard van het incident en het eventuele besluit wat betreft de vervolgactie.

B. Arbeidsmiddelen

VBSV beschikt niet over gevaarlijke gereedschappen (snijmachines e.d.), vanwege het feit dat producten niet worden herverdeeld of geportioneerd. Er behoeft derhalve op dit punt geen nadere omschrijving ter zake van dit ARBO Handboek plaats te vinden. De wel aanwezige bedrijfsmiddelen hebben slechts tot doel om de fysieke belasting bij het (interne en externe) transport tot een aanvaardbaar niveau te reduceren.

Deze middelen bestaan uit steekwagens, rolcontainers en rolwagens. Mankementen aan deze bedrijfsmiddelen worden verondersteld direct te worden gemeld door de gebruiker bij zijn/haar stuurgroep, zodat reparatie/vervanging geregeld gaat worden.

C. Cultuurverschillen

Hieronder worden verstaan situaties die een gevolg (kunnen) zijn van ongewenst gedrag (tussen deelnemers en vrijwilligers, tussen vrijwilligers onderling, en tussen deelnemers onderling).

Voorop staat dat het bestuur van VBSV van oordeel is dat de deelnemers met respect door vrijwilligers worden behandeld. Voor zover vrijwilligers tijdens de uitvoering van hun werkzaamheden in contact komen met deelnemers wordt bij ondertekening van de vrijwilligersovereenkomst nadrukkelijk melding gemaakt van deze houding ten opzichte van vrijwilligers. Met name het respect voor de privacy van de deelnemers staat hierbij voorop.

Desondanks kan het voorkomen dat meningsverschillen ontstaan. Hierbij wordt de gastheer/vrouw van de betreffende locatie geacht zoveel mogelijk de-escalierend op te treden. Het stuurgroep, lid wijst in ieder geval de betrokkenen op de mogelijkheid tot het indienen van een klacht en maakt tijdens de eerstvolgende stuurgroepvergadering melding van het voorval. Ter vergadering wordt beoordeeld of, en zo ja welke, actie dient te worden ondernomen.

Bovenstaande geldt voor alle (bijna) incidenten op dit gebied.

TOT SLOT

Voorgaande wordt beschouwd als een praktische ARBO handleiding voor de specifieke situatie bij VBSV en is toegesneden op de huidige praktijk bij VBSV. Echter ook VBSV opereert in een wereld die aan veranderingen onderhevig is. Het is daarom van groot belang dat bij wijziging van omstandigheden wordt beoordeeld of aanvullende regels gewenst zijn. Deze verantwoordelijkheid voor deze beoordeling ligt bij het DB en de stuurgroep, leden en dient een terugkerend agendapunt ter vergadering te zijn.

Aandachtsgebieden hierbij zijn vooral:

- veiligheid van vrijwilliger en deelnemer;
- optimalisatie van de werkomstandigheden (gegeven de beperkingen van VBSV)

Stichting Voedselbank Stichtse Vecht

Checklist 2014 Arbocoördinator

A 2 maandelijks controle op werking brandmelders Maarssebroek

	Uitgevoerd: v/-	d.d.	door	paraaf	Opmerkingen
Mei 2014					
Juli 2014					
September 2014					
November 2014					
Eind december 2014					

B 2 maandelijks controle aanwezigheid uitgangsbewijzing Maarssebroek

	Uitgevoerd: v/-	d.d.	door	paraaf	Opmerkingen
Mei 2014					
Juli 2014					
September 2014					
November 2014					
Eind december 2014					

C 2 maandelijks controle werking nooduitgangsbewijzing

	Uitgevoerd: v/-	d.d.	door	paraaf	Opmerkingen
Mei 2014					
Juli 2014					
September 2014					
November 2014					
Eind december 2014					

D 3 maandelijks controle op inhoud/houdbaarheidsdatum EHBO doos Maarssebroek

	Uitgevoerd: v/-	d.d.	door	paraaf	Opmerkingen
Mei 2014					
Augustus 2014					
November 2014					
Eind december 2014					

E 3 maandelijks controle op veiligheidsvoorzieningen locatie Breukelen

	Uitgevoerd: v/-	d.d.	door	paraaf	Opmerkingen
Mei 2014					
Augustus 2014					
November 2014					
Eind december 2014					

F 3 maandelijks controle op veiligheidsvoorzieningen locatie Loenen

	Uitgevoerd: v/-	d.d.	door	paraaf	Opmerkingen
Mei 2014					
Augustus 2014					
November 2014					
Eind december 2014					

Stichting Voedselbank Stichtse Vecht

Logboek Arbozaken van onderwerpen uit het periodiek overleg stuurgroepen

Stuurgroepoverleg d.d.	Onderwerp	Actie J/N	Wie	Termijn	Afgerond d.d.